

Η ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ ΣΤΗ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Κωνσταντίνος Αλεξόπουλος, τμ. Β1

Στην καρδιά του ανεσκαμμένου οικισμού του Ακρωτηρίου στη Θήρα, στο ισόγειο ενός προϊστορικού σπιτιού που χρονολογείται στο 1500 π.Χ., διασώθηκε η περίφημη «τοιχογραφία της Άνοιξης» που εκτεινόταν στους τρεις από τους τέσσερις τοίχους ενός μικρού δωματίου.

Στην ενιαία παράσταση των τοίχων του έχει ζωγραφιστεί μια συναρπαστική τοπιογραφία, όπου κυριαρχούν τα πολύχρωμα ηφαιστειακά βράχια της Θήρας, στολισμένα με τριάδες από ανθισμένα κόκκινα κρίνα, ενώ στον ουρανό πετούν χελιδόνια. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εδώ παριστάνεται ο ερχομός της Άνοιξης στη θηραϊκή γη, τον Μάρτιο ή τον Απρίλιο, όταν ανθίζουν τα λουλούδια και επιστρέφουν τα αποδημητικά πτηνά.

Αναπαράσταση προϊστορικού οικισμού στο Ακρωτήρι της Θήρας

- Τα βράχια έχουν απροσδόκητα σχήματα και παρουσιάζονται σε τρία χρώματα: κίτρινα, κόκκινα και μπλε, το οποίο θεωρείται ότι δηλώνει την ηφαιστειακή τους προέλευση. Στις κορυφές και στις πλαγιές των βουνών έχουν ζωγραφιστεί κόκκινοι ανθισμένοι ή μισοανοιγμένοι κρίνοι με χρυσοκίτρινους μίσχους.

- Οι κρίνοι μεγαλώνουν ανά τρεις και είναι κοινοί στην Ελλάδα και ειδικά στα νησιά του Αιγαίου. Υπάρχει και η άποψη ότι είναι τα λευκά κρίνα της θάλασσας τα οποία φυτρώνουν στη Σαντορίνη τα καλοκαίρια και ο ζωγράφος τα απέδωσε με κόκκινο χρώμα για να ξεχωρίζουν από το λευκό φόντο. Τα φυτά των κρίνων φαίνονται να λυγίζουν στις κορυφές των βράχων εξαιτίας του ανέμου.

Φυσικοί πρωταγωνιστές μέσα στο ακίνητο τοπίο που κοσμούσε το μικρό ιερό είναι ασφαλώς τα επτά **χελιδόνια**, τρία μεμονωμένα και δύο ζευγάρια, καθένα απεικονισμένο με μοναδικό τρόπο. Στην «τοιχογραφία της Άνοιξης» **η ερωτοτροπία των χελιδονιών** έλκει αναπόφευκτα το βλέμμα του θεατή. «Όρθια σχεδόν, τα δύο ερωτευμένα χελιδόνια τερετίζουν», μια εικόνα των χελιδόνων που «ανταλλάσσουν τρυφερότητας εις τον αέρα» έχουμε μια σπανιότατη απεικόνιση ερωτοτροπίας στην Αιγαιακή τέχνη. Το ενδιαφέρον στην «τοιχογραφία της Άνοιξης» είναι ότι το ερωτικό στοιχείο δηλώνεται σε ένα περιβάλλον θρησκευτικό, σε μια παράσταση που συμβολίζει την αναγέννηση της φύσης κατά την Άνοιξη. Ο έρωτας δηλώνεται ως ελπιδοφόρο μήνυμα, ως φυσική εκδήλωση, ως κινητήριο δύναμη για τη συνέχιση της ζωής.

- Η τοιχογραφία της Άνοιξης σήμερα βρίσκεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Είναι η μοναδική τοιχογραφία του Ακρωτηρίου που βρέθηκε ολόκληρη στη θέση της. Υμνεί τον ερχομό της Άνοιξης και πιθανότατα ο χώρος, στον οποίο βρέθηκε, ήταν χώρος ιερός, κάτι στο οποίο συνηγορεί και το γεγονός ότι έξω από αυτό, προς την ανατολή, βρέθηκαν σκεύη ιεράς σημασίας.